Dosarul nr. 4r-2784/25 (4-24042234-02-4r-05082025)

D E C I Z I E

04 mai 2026 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Eugeniu Bețelea
judecători Andrei Cazacicov și Vitalie Budeci

a judecat, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul comun al lui Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 4-975/2024 din 08 aprilie 2025, -

C O N S T A T Ă:

1. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 4-975/2024 din 08 aprilie 2025, a fost încetat procesul contravențional în privința lui Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională.

2.În hotărârea sa, instanța de judecată a stabilit că:

La 09 aprilie 2024, de către agentul constatator din cadrul Centrului Național Anticorupție, Victor TALMAZAN a fost întocmit procesul –verbal cu privire la contravenție nr. 8, în privința lui Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga, pe faptul că ultimii, au comis contravenția prevăzută de art. 313 din Codul contravențional, în următoarele circumstanțe:

La 01.02.2024, a parvenit spre examinare sesizarea ministrului Educației și Cercetării, dl Dan Perciun, înregistrată în cancelaria Centrului cu nr.1759, cu privire la acțiunile presupus a fi ilegale ale membrilor Comisiei pentru Situații

Excepționale a Municipiului Chișinău, manifestate prin excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu.

Potrivit sesizării și materialelor anexe, prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr.42-p din 22.01.2024, au fost încetate raporturile de serviciu cu dl Andrei Pavaloi, conducător al organului local de specialitate în domeniul învățământului din mun. Chișinău, începând cu 26 ianuarie 2024, iar prin ordinului Ministerului Educației și Cercetării nr.47-p din 22.01.2024, dna Viorica Negrei a fost numită conducător interimar al Organului local de specialitate în domeniul învățământului din mun. Chișinău.

Drept urmare, la 25 ianuarie 2024, Comisia pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău a emis decizia nr.11, potrivit căreia ordinele Ministerului Educației și Cercetării 42-p și 47-p din 22.01.2024 au fost anulate ca fiind ilegale, iar dl Andrei Pavaloi conducătorul organului local de specialitate în domeniul învățământului din mun. Chișinău, va continua exercitarea funcției de conducător al organului local de specialitate în domeniul învățământului din mun. Chișinău.

La 21.02.2024, a parvenit spre examinare sesizarea Șefului Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelarie de Stat, dl Ion Ciumac, remisă de Procuratura municipiului Chișinău, înregistrată în cancelaria Centrului cu nr.3063, cu privire la acțiunile presupus a fi ilegale ale membrilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău, manifestate prin excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu.

Potrivit sesizării, Deciziile Comisiei pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău nr.7 din 29 decembrie 2023, nr.10 din 23 ianuarie 2024 și nr.11 din 25 ianuarie 2024 au fost emise cu încălcarea legislației în vigoare.

La 21.02.2024, a parvenit spre examinare sesizarea colectivă a unui grup de părinți, înregistrată în cancelaria Centrului cu nr.3065, cu privire la acțiunile presupus a fi ilegale ale membrilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău, manifestate prin excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu.

Potrivit sesizării și materialelor anexe, la 23 ianuarie 2024, Comisia pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău a emis Decizia nr.10, potrivit căreia serviciu de înscriere al elevilor în clasele și grupele cu program prelungit se face contra plată.

Prin urmare, la 31.01.2024, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, a constatat ilegalitatea și netemeinicia Deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău nr.7 din 29 decembrie 2023, nr.10 din 23 ianuarie 2024 și nr.11 din 25 ianuarie 2024 și a dispus anularea lor.

În scopul evitării dublei examinări, la 27 februarie 2024, cele 3 proceduri contravenționale menționate supra au fost conexate și pentru a fi examinate în procedură unică.

În rezultatul examinării circumstanțelor cazului dat sub toate aspectele și raportându-le la normele legale, urmează a se reține cu titlu principial că, atât Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cât și comisiile pentru situații excepționale a autorităților administrațiilor publice locale, există și își exercită atribuțiile doar în cazul în care este declarată starea de urgență, acestea exercitând, după caz, un rol de prevenție sau unul de gestionare efectivă a situației excepționale într-un anumit domeniu.

Reglementarea normativă a situațiilor excepționale pe teritoriul nostru este complexă, această complexitate fiind generată de plierea unor reglementări care constituie cadrul normativ general în materie cu un set de reglementări particulare referitoare la stări excepționale în anumite domenii speciale.

Cadrul normativ general în materia stărilor excepționale este format din următoarele acte normative:

Constituția Republicii Moldova - legea supremă a unui stat, care definește drepturile și libertățile cetățenilor, organizarea puterii legislative, executive și judecătorești, reglementarea relațiilor sociale privitoare la instaurarea, menținerea și exercitarea puterii de stat, și alte aspecte considerate esențiale pentru buna funcționare a statului;

Legea nr.212/2004 „privind regimul stării de urgență, de asediu și de război", care, în esență, reprezintă legea organică națională prin care se reglementează starea de urgență, de asediu și de război;

Legea nr.271/1994 cu privire la protecția civilă, care reglementează în mod primar aspectele legate de „situațiile excepționale", care pot contribui la declanșarea stării de urgență în țară sau în unele regiuni din aceasta;

Hotărârea Guvernului nr.1340/2001 „cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova", care determină sarcinile principale, modul de organizare și funcționare al Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Drept urmare a analizei comparative a cadrului normativ stipulat mai sus cu referire la circumstanțele speței, urmează a fi conturate următoarele:

Inițial, în corespundere cu prevederile art. 66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova „Parlamentul are următoarele atribuții de bază: (...) m) declară starea de urgență, de asediu și de război", iar potrivit dispoziției art. 72 alin. (3) din aceeași Lege „prin lege organică se reglementează regimul stării de urgență, de asediu și de război".

Starea de urgență (în sensul art. 1 din Legea nr.212-XV/2004 „privind regimul stării de urgență, de asediu și de război") reprezintă ansamblu de măsuri cu caracter politic, economic, social şi de menținere a ordinii publice, care se instituie provizoriu în unele localităţi sau pe întreg teritoriul țării în caz de iminență a declanșării sau declanșare a unor situaţii excepţionale cu caracter natural, tehnogen

sau biologico-social, ceea ce face necesară prevenirea, diminuarea şi lichidarea consecinţelor acestora și existenţă a unui pericol pentru securitatea naţională sau ordinea constituţională, ceea ce face necesară apărarea statului de drept, menţinerea sau restabilirea stării de legalitate.

Cu referire la ceea ce ar însemna generic situații excepționale, este de reținut că, potrivit prevederile art. 1 alin. (1) din Legea nr.271/1994 „cu privire la protecţia civilă”, „protecția civilă a Republicii Moldova reprezintă un sistem de măsuri și acțiuni, întreprinse pe scara întregului stat pe timp de pace și de război, în vederea asigurării protecției populației, proprietății în condițiile calamităților naturale și ecologice, avariilor și catastrofelor, epifitotiilor epizootiilor, incendiilor, precum și în cazul aplicării mijloacelor de nimicire moderne (denumite în continuare în condițiile situațiilor excepționale)”, iar art. 17 alin.(1) din aceeași Lege, prevede că „Conducerea generală a Protecției Civile este exercitată de Guvern, care determină caracterul, volumul și termenele desfășurării activităților ce asigură îndeplinirea sarcinilor protecției civile. Guvernul exercită funcțiile de conducere prin Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne prin alte autorități publice. În scopul îndeplinirii de către autoritățile publice a funcțiilor executive și de dispoziție în vederea prevenirii și acțiunii în situații excepționale, generate de calamități naturale, avarii de mari proporții, catastrofe, incendii, epidemii, epizootii, epifitotii și alte fenomene periculoase, se instituie Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, al cărei președinte este prim-ministrul. Componența nominală a comisiei și Regulamentul de activitate al acesteia se aprobă prin hotărâre de Guvern. Deciziile și dispozițiile comisiei sunt executorii pentru persoanele fizice și juridice”.

Corelația dintre noțiunea de „stare de urgență” și cea de „situații excepționale” care ar permite înțelegerea legăturilor dintre ele și evitarea oricăror speculații de genul celor admise în decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău este oferită de art. 5 lit.e) din aceeași Lege, ce prevede că „Parlamentul: (...) e) declară starea de urgență în cazul pericolului și apariției situațiilor excepționale”.

La rândul său, aspectele speciale care pot avea conexiuni cu starea de urgență (stări excepționale în anumite domenii particulare) sunt prevăzute în așa legi ca:

- Legea nr.107/2016 „cu privire la energia electrică”,
- Legea nr.108/2016 „cu privire la gazele naturale”,
- Legea nr.10/2009 „privind supravegherea de stat a sănătății publice”.

Specificul acestor legi speciale constă în aceea că ele includ norme exprese dedicate stărilor de urgență din domeniile reglementate de ele, prin care fie se detaliază și se dezvoltă anumite aspecte din cadrul normativ de bază, fie se derogă de la anumite aspecte din cadrul de bază.

Este de menționat că, Codul educației nr.152/2014 nu conține nici o prevedere particulară cu referire la posibilitatea apariției și constatării unor situații de urgență/excepționale în domeniul educațional, iar legislația generală din domeniu nu analizează și nu vizează domeniul educației ca un domeniu în care cel puțin în abstract ar putea fi declarată o stare excepțională/de urgență.

Aparent, se constată că, Comisia pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău a mers pe acest mecanism particular de instituire a stării de urgență, pentru a-și legaliza/camufla acțiunile sale și actele adoptate, însă a facut-o indirect, urmărind să evite cuvântul de „stare de urgență” (în cazul Deciziilor nr.7 din 29 decembrie 2023, nr.10 din 23 ianuarie 2024) sau înlocuindu-1 cu cuvântul „stare excepțională în domeniul educațional” (în cazul Deciziei nr.11 din 25 ianuarie 2024).

Prin urmare, trebuie de reținut că, anume „starea de urgență” este starea de drept/regimul juridic instituit formal, ce autorizează întreprinderea unor măsuri prin intermediul adoptării unor acte normative de către comisiile pentru situații excepționale, și nu „situația excepțională”, care este o stare de fapt/o serie de evenimente care justifică o eventuală instituire a „stării de urgență”, dar care nu autorizează în niciun fel intervenții de acest gen de către comisiile pentru situații excepționale.

La caz este de menționat că, la 24 februarie 2022, la propunerea Guvernului Republicii Moldova, Parlamentul prin Hotărârea nr.41/2022 a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul țării, care a fost prelungită până la 31 decembrie 2023, prin Hotărârile Parlamentului nr.105/2022, nr.163/2022, nr.245/2022, nr.278/2022, nr.330/2022, nr.12/2023, nr.67/2023, nr.133/2023, nr.244/2023, nr.274/2023.

Din considerente expuse rezultă că, Deciziile Comisiei pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău nr.10 din 23 ianuarie 2024 și nr.11 din 25 ianuarie 2024, au fost emise în afara oricărei stări de urgență, ci numai în contextul unei simple stări excepționale, pe care tot aceasta o constată (actul dat este conceput a servi ca un temei juridic pentru sine însuși, ceea ce ar fi inadmisibil din punct de vedere juridic), așadar, în lipsa unei stări de urgență declarate în acest sens, toate aceste dispoziții/decizii ale Comisiei pentru Situații Excepționale ale municipiului Chișinău sunt ilegale.

În al doilea rând, este esențial a analiza legalitatea deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău prin prisma atribuțiilor conferite prin actele normative ce reglementează atît starea de urgență cât și situațiile excepționale.

În contextul riscului apariției, dar și pe parcursul gestionării procesului de lichidare a situațiilor excepționale, în conformitate cu prevederile art. 10 din Legea nr.271/1994, nu au niciun fel de atribuții de a emite decizii/dispoziții sau oricare alt

fel de acte normative prin care ar putea deroga, măcar și cu titlu temporar de la cadrul normativ general.

Pentru a se vedea atribuțiile comisiilor pentru situații excepționale pe perioada unei stări de urgență, urmează a se vedea prevederile art. 22 alin. (1) lit. a) din Legea nr.212-XV/2004 „pe durata stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova are următoarele atribuții: a) emite dispoziții privind aplicarea măsurilor de protecție a populației și bunurilor, de localizare și lichidare a consecințelor situațiilor excepționale, de apărare a statului de drept și de menținere sau restabilire a stării de legalitate".

Potrivit dispoziției art. 21 alin. (2) din aceeași Lege „în cazul declarării stării de urgenţă într-un anumit teritoriu, acesta va fi administrat de comisia pentru situaţii excepţionale a autorităţii administraţiei publice locale respective, care va activa sub conducerea Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova".

Potrivit prevederilor art. 22 lit. b) din aceeași Lege „atribuţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova pe durata stării de urgenţă - controlează activitatea comisiilor pentru situaţii excepţionale ale autorităţilor administraţiei publice locale şi analizează modul de desfăşurare a operaţiunilor de salvare şi de intervenţie, adoptă măsuri pentru asigurarea oportună a acestor comisii cu forţele şi mijloacele necesare".

În prima ediție a Legii nr.212-XV/2004 „privind regimul stării de urgență, de asediu și de război", la art. 23 erau stipulate atribuțiile comisiilor pentru situații excepționale ale autorităților administrației publice locale, care au fost abrogate prin Legea nr.146-XVI/2008, ceea ce denotă încă odată faptul că, comisiile pentru situații excepționale ale autorităților administrației publice locale nu dispun independent de careva atribuții funcționale.

Potrivit textului art. 10 din Legea nr.271-XIII/1994 „Autorităţile administraţiei publice locale:

a) exercită, în limitele competenţei lor, conducerea activităţii de îndeplinire a sarcinilor în domeniul Protecţiei Civile şi asigură starea permanentă de pregătire a obiectivelor din subordinea Protecţiei Civile pentru acţiuni în condiţiile situaţiilor excepţionale;

b) asigură realizarea concepţiei protecţiei civile la unităţile economice;

c) creează şi menţin în stare permanentă de pregătire organele de administrare necesare, forţele şi mijloacele Protecţiei Civile, precum şi sistemele ei de comandă, înştiinţare şi comunicaţii, conform normelor stabilite de Guvern;

d) organizează executarea lucrărilor de salvare şi altor lucrări de neamînat în condiţiile situaţiilor excepţionale;

e) asigură înştiinţarea la timp a populaţiei în cazul apariţiei pericolului şi apariţiei situaţiilor excepţionale, aduc la cunoştinţă regulile de comportare şi modul de acţionare în situaţia creată;

f) realizează măsuri profilactice de zădărnicire sau diminuare a probabilităţii apariţiei situaţiilor excepţionale, de reducere a proporţiilor efectelor lor;

g) organizează pregătirea formaţiunilor Protecţiei Civile şi instruirea populaţiei pentru Protecţia Civilă;

h) creează, în scopul asigurării Protecţiei Civile, rezerve de produse alimentare, medicamente, mijloace tehnico-materiale şi alte mijloace, asigură acumularea şi menţinerea fondului necesar de construcţii de protecţie în stare permanentă de pregătire pentru adăpostirea persoanelor supuse pericolului;

i) prezintă Serviciului Protecţiei Civile şi Situaţiilor Excepţionale al Ministerului Afacerilor Interne informaţii, în modul stabilit de lege".

Din aceste prevederi s-ar deduce de asemenea concluzia că, în contextul unor stări excepționale ce au dus la stabilirea stării de urgență, conducerea generală a activității organelor responsabile de gestionarea stării de urgență o realizează Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, iar în perioadele când nu este instituită o stare de urgență în țară - de către Guvern, prin intermediul Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne.

Prin urmare, în această situație, autoritățile locale ale Municipiului Chișinău au încercat să „forțeze" calea unor acte normative emise de comisia pentru situații excepționale a municipiului, numai că aici urmează a fi reținut faptul că, Comisia pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău nu a putut emite Deciziile nr.7 din 29 decembrie 2023, nr.10 din 23 ianuarie 2024 și nr.11 din 25 ianuarie 2024 nici în contextul expres al declarării unei stări de urgență în țară sau într-o anumită regiune, cu atât mai mult în afara unei stări de urgență.

În fine, ultimul temei pentru constatarea ilegalității deciziei nr.11 din 25 ianuarie 2024, vizează în particular anumite prevederi din cuprinsul acestui act, prin care se constată „ilegalitatea" unor ordine a ministerului educației și cercetării și se dispune neexecutarea acestora, or, asemenea atribuții comisiile pentru situații excepționale nu le au nici pe perioada stării de urgență, de asediu sau de război, acestea sunt specifice unei alte puteri de stat și anume cea judecătorească și ele nu pot fi delegate și/sau preluate de reprezentanți ai altor puteri în stat.

Prin urmare, măsurile ce pot fi dispuse de organele responsabile în această perioadă se limitează strict la spectrul de atribuții specifice puterii executive și doar excepțional la cele specifice puterii legislative (strict în limitele hotărârii Parlamentului prin care se instituie starea de urgență și a jurisprudenței Curții Constituționale pe marginea acestui aspect, Comisia pentru Situații Excepționale neputându-și aroga calitatea de legiuitor în această perioadă).

În ceea ce privește atribuțiile puterii judecătorești, ele nu pot fi asumate în niciun caz de comisiile pentru situații excepționale, or, aceasta contravine principiului constituțional al separației puterilor în stat și prevederilor art. 60 alin. (1) din Legea nr.212/2004, ce prevede că „în teritoriile unde este instituită starea de urgență, de asediu sau de război, justiția se înfăptuiește doar de instanțele judecătorești constituite în conformitate cu legea. Crearea de instanțe extraordinare este interzisă”.

Comisia pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău, prin această decizie s-a substituit în esență unor instanțe de judecată de fond, rezervându-le acestora rolul unor „instanțe de atac” în speță, ceea ce este inadmisibil din punct de vedere a legii.

Deci, în lumina celor expuse anterior, poate fi stabilit cu certitudine ilegalitatea Deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău nr.7 din 29 decembrie 2023, nr.10 din 23 ianuarie 2024 și nr.11 din 25 ianuarie 2024.

Nu înainte de toate, este necesar de a face cunoștință cu cadrul normativ ce reglementează activitatea nemijlocită a Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău.

Astfel, întru prevenirea și buna desfășurare a acțiunilor în caz de situații excepționale, generate de calamitățile naturale și ecologice, avarii de mari proporții, catastrofe, incendii, epidemii, epizootii, epifitotii și de alte fenomene periculoase, precum și în temeiul HG nr.1340/2001 „cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova”, la 20 decembrie 2017, a fost emisă Dispoziția primarului general nr.1125-d „cu privire la instituirea Comisiei pentru situații excepționale a municipiului Chișinău”, prin care a fost aprobată componența nominală (anexa nr.1) și Regulamentul (anexa nr.2) Comisiei pentru situații excepționale a municipiului Chișinău.

Prin Dispoziția nr.599-d din 08 decembrie 2022 a fost modificată anexa nr.1 la Dispoziția nr.1125-d din 20.12.2017, fiind stabilită următoarea componență a Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău:

Președintele Comisiei:
Primarul General al municipiului Chișinău
Vicepreședinții Comisiei:
Viceprimarii municipiului Chișinău
Șeful Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat
Șeful Direcției situații excepționale a municipiului Chișinău
Secretarul Comisiei:

Secretarul Consiliului Municipal Chișinău
Membrii Comisiei:
Șeful-adjunct al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat
Pretura sectorului Botanica
Pretura sectorului Buiucani
Pretura sectorului Centru
Pretura sectorului Ciocana
Pretura sectorului Rîșcani
Consilier în Cabinetul Primarului General
Șeful direcției generale asistență medicală și socială
Șeful direcției pentru siguranța alimentelor în municipiul Chișinău
Șeful direcției generale economie, comerț și turism
Șeful direcției generale transport public și căi de comunicație
Șeful direcției generale locativ-comunale și amenajare
Șeful direcției generale educație, tineret și sport
Directorul Î.M. „Combinatul servicii funerare”
Directorul Î.M. „Direcția construcții capitale”
Directorul Î.M. „Parcul Urban de Autobuze”
Directorul Î.M. „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”
Directorul Î.M. „Regia Transport Electric”
Șeful-adjunct al Direcției de poliție a municipiului Chișinău
Șeful Inspectoratului Național de Securitate Publică
Directorul general al S.A. „Moldtelecom”
Directorul general al S.A. „Premier Energy”
Directorul general al S.A. „Apă-Canal Chișinău”
Directorul general al S.R.L. „Chișinău-Gaz”
Directorul general al S.A. „Termoelectrica”
Șeful Centrului de Sănătate Publică Chișinău
Șeful Centrului Militar al municipiului Chișinău

În acest sens, este de specificat că, din 1 ianuarie 2023, Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație a devenit Direcția Generală Mobilitate Urbană.

Subsidiar, este de remarcat că, în perioada emiterii deciziilor menționate supra, atribuțiile Primarului General fost delegate viceprimarului Ceban Ilie, iar atribuțiile secretarului Consiliului Municipal Chișinău, au fost delegate șefului Direcției documentare Lipcanu Silvia.

Relevant speței examinate, este faptul că, potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) din Legea nr.212-XV/2004 „în exercitarea atribuțiilor ce le revin pe durata stării de urgență, de asediu sau de război, organele competente emit dispoziții și ordine

executorii în limitele competenței lor”, iar potrivit alin. (2) din același articol „Dispoziţiile şi ordinele trebuie să cuprindă titlul, numărul şi data; denumirea organului competent emitent; baza legală; perioada de aplicare; regulile şi măsurile care se dispun, precum şi sancţiunile aplicabile în caz de nerespectare a acestora; denumirea autorităţii administraţiei publice centrale şi locale obligate să asigure executarea lor; modul de aducere la cunoştinţa populaţiei; ştampila organului competent emitent şi semnătura conducătorului acestuia”.

Se constată că, în cazul de față, actele emise de Comisia pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău poartă denumirea de „decizii”.

Din analiza Deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău nr.7 din 29 decembrie 2023, se stabilește că, pe ultima pagină sunt aplicate semnăturile olografe ale președintelui Comisiei - viceprimarul Ilie Ceban și secretarul comisiei - șefa Direcției documentare Silvia Lipcanu.

Din analiza Deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău nr.10 din 23 ianuarie 2024, se stabilește că, pe ultima pagină sunt aplicate semnăturile electronice ale următorilor membri: președintelui Comisiei - viceprimarul Ceban Ilie, viceprimarul Gutnic Irina, viceprimarul Ursu Olga, viceprimarul Cutasevici Angela, pretorul sectorului Botanica Guba Diana, pretorul sectorului Buiucani Moroi Vasile, pretorul sectorului Centru Hîncu Vadim, șeful Direcției generale asistență medicală și socială Bolocan Vladimir, șeful Direcției generale economie, comerț și turism Vitiuc Roman, șeful Direcției generale mobilitate urbană Mihalache Vitalie, șeful Direcției generale locativ-comunală și amenajare Burdiumov Ion, șeful Direcției generale educație, tineret și sport Pavaloi Andrei, directorul Î.M. „Direcția construcții capitale” Ciochină Andrei, directorul Î.M. „Parcul Urban de Autobuze” Zadeseneț Ghenadie, directorul Î.M. „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” Gîrbu Tudor, directorul Î.M. „Regia Transport Electric” Ciornîi Dorin, directorul general S.A. „Apă-Canal Chișinău” Tacu Diana, șeful Direcției generale finanțe Pșenițchi Olesea.

La caz, este de precizat că, lipsește semnătura secretarului Comisiei în spațiul prevăzut.

Din analiza Deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău nr.11 din 25 ianuarie 2024, se stabilește că, pe ultima pagină sunt aplicate semnăturile electronice ale următorilor membri: președintelui Comisiei - viceprimarul Ceban Ilie, viceprimarul Gutnic Irina, viceprimarul Ursu Olga, viceprimarul Cutasevici Angela, pretorul sectorului Botanica Guba Diana, pretorul sectorului Buiucani Moroi Vasile, pretorul sectorului Centru Hîncu Vadim, pretorul sectorului Ciocana Școlnic Sinilga, pretorul sectorului Râșcani Furculiță Mihail, șeful Direcției generale asistență medicală și socială Bolocan Vladimir, șeful Direcției generale mobilitate urbană Mihalache Vitalie, șeful Direcției generale locativ-comunală și amenajare Burdiumov Ion, directorul Î.M.

„Combinatul servicii funerare” Boțan Ludmila, directorul Î.M. „Direcția construcții capitale” Ciochină Andrei, directorul Î.M. „Parcul Urban de Autobuze” Zadeseneț Ghenadie, directorul Î.M. „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” Gîrbu Tudor, directorul Î.M. „Regia Transport Electric” Ciornîi Dorin, directorul general S.A. „Apă-Canal Chișinău” Tacu Diana, șeful Direcției generale cultură și patrimoniu Tabacari Alina, șeful Direcției generale finanțe Pșenițchi Olesea și secretarul comisiei - șefa direcției documentare Silvia Lipcanu.

În conformitate cu prevederile pct.9 din Anexa nr.2 la dispoziția Primarului general nr.1125-d din 20.12.2024 „pentru problemele luate în dezbatere la ședințe se întocmesc procese-verbale, semnate, ulterior de președinte”, însă astfel de procese-verbale nu au fost întocmite în cazul ședințelor care au avut loc.

Într-un final, este de menționat faptul că, drept urmare a analizei Deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău în colaborare cu Dispoziția nr.599-d din 08 decembrie 2022 prin care a fost aprobată componența nominală (anexa nr.1) și Regulamentul (anexa nr.2) Comisiei pentru situații excepționale a municipiului Chișinău, stabilim următoarele discrepanțe:

Decizia nr.10 din 23 ianuarie 2024 a fost semnată electronic de șeful Direcției generale cultură și patrimoniu Tabacari Alina (care nu este membră a Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău);

Decizia nr.11 din 25 ianuarie 2024 a fost semnată electronic de șeful Direcției generale cultură și patrimoniu Tabacari Alina (care nu este membră a Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău);

Decizia nr.11 din 25 ianuarie 2024 a fost semnată electronic de șeful Direcției generale finanțe Pșenițchi Olesea (care nu este membră a Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău).

În această conjectură, se conchide că, persoanele nominalizate au fost incluse abuziv (nu au fost prezentate, identificate și administrate probe care ar demonstra desemnarea lor în calitate de membri ai Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău).

Pe cale de consecință, în rezultatul examinării materialelor procesului contravențional și a circumstanțelor cazului sub toate aspectele complet și obiectiv, instanța de judecată a stabilit că, prin acțiunile sale, membrii Comisiei pentru Situații Excepționale a municipiului Chișinău, Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga au săvârșit contravenția prevăzută de art. 313 din Codul contravențional, excesul de putere.

3.Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs comun de către Ceban Ilie,

Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga prin care se solicită admiterea recursului, casarea hotărârii și dispunerea încetării procesului contravențional din motiv că nu există faptul contravenției.

În motivarea recursului, recurenții în esență a invocat faptul că:

- agentul constatator nu a fost competent să pornească procesul contravențional în speță și să examineze cauza contravențională;

- fapta contravențională urma să fie pornită doar în urma unei ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale, ca urmare a adresării plângerii la organele procuraturii;

- fapta contravențională nu a fost dovedită de agentul constatator;

- procesul contravențional a fost pornit în lipsa unei verificări definitive pe cale judecătorească a legalității Deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău nr.7 din 29 decembrie 2023, nr.10 din 23 ianuarie 2024 și nr.11 din 25 ianuarie 2024;

- nu a fost individualizată în parte acțiunile lui Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga.

4. Conform art. 471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței. Careva referințe nu a fost depuse.

5.Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat urmează a fi respins.

Potrivit prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menţine hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.*

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În speță, Colegiul penal reține că instanța de fond corect a constatat fapta imputată contravenienților, așa cum a fost descrisă aceasta în pct.2 din prezenta

decizie. La cercetarea cazului de contravenție, instanța de fond corect a constatat că, a fost comisă contravenția și persoanele sunt vinovate de comiterea ei.

Probe ce resping faptele stabilite de către agentul constatator instanței nu au fost prezentate. Instanța de recurs examinând circumstanțele descrise mai sus, a constatat că, acțiunile contravenienților corect au fost calificate potrivit art. 313 din Codul contravențional, excesul de putere.

Totodată, Colegiul penal nu va reține criticile recurenților cu privire la reaprecierea probelor. În continuare, instanța de recurs reține următoarele.

Obiectul juridic îl constituie relațiile sociale referitoare la buna funcționare a organelor administrației publice, organelor de drept, precum și a altor instituții și întreprinderi de stat.

Elementul material constă în acțiuni ce depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor de serviciu. Prin „depășirea în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege" se înțelege săvârșirea unor acțiuni sau inacțiuni care prin abatere de la actele normative ce reglementează limitele drepturilor și atribuțiilor făptuitorului, exced limitele competenței sale de serviciu.

Latura obiectivă se manifestă prin: săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; săvârșirea unei acțiuni care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; legătura cauzală dintre depășirea drepturilor și atribuțiilor de serviciu şi daunele neînsemnate cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Latura obiectivă a fost realizată prin adoptarea de către membrii Comisiei pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău, Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga, a Deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Municipiului Chișinău nr.7 din 29 decembrie 2023, nr.10 din 23 ianuarie 2024 și nr.11 din 25 ianuarie 2024, cu încălcarea legislației în vigoare, în circumstanțele expuse în pct.2 din decizie.

Latura subiectivă se realizează atât prin intenție directă cât și indirectă, în ambele cazuri făptuitorul își dă seama că, acțiunea atinge atât interesul public, cât și drepturile, interesele ocrotite prin lege ale persoanelor fizice și juridice și creează o stare de pericol pentru buna desfășurare a activității autorităților publice și a administrației publice în care activează persoana cu funcție de răspundere. Iar din materialele acumulate s-a demonstrat intenţia lui Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan

Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilgala în comiterea contravenției imputate.

Totodată, instanța de fond corect a respins criticile recurenților expuse în ședința instanței de fond și reformulate ulterior în recurs precum că, nu au fost individualizate acțiunile lui Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga, or această concluzie rezultă din conținutul procesului -verbal cu privire la contravenție care conține descrierea cu exactitate circumstanțele comiterii contravenției.

Este nefondat argumentul privind lipsa faptei contravenționale, or instanța corect a constatat că probele administrate și cercetate în ședința de judecată confirmă cu certitudine contravenția comisă de membrii Comisiei pentru Situații Excepționale: Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga.

Colegiul penal consideră suficient motivate argumentele instanței de fond cu referire la celelalte critici ale recurenților referitor la competența agentului constatator privind constatarea contravenției, cît și la încălcări procedurale, însușindu-le pe deplin, motiv din care nu le va repeta.

Totodată, instanța de fond întemeiat a aplicat instituția prescripției în privința contravenienților, fiind aplicabile prevederile art. 30 alin. (2) Cod contravențional, de pînă la modificările operate prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.06.2024, prevederile fiind mai avantajase, având în vedere că noua redacție a acestui articol le înrăutățește situația.

Astfel, Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga au comis fapta contravențională, în cadrul ședinței din 29 decembrie 2023, 23 ianuarie 2024 și 25 ianuarie 2024, respectiv, termenul de atragere la răspundere contravențională de un an, a expirat la 25 ianuarie 2025, fapt care, a determinat instanța să înceteze procesul contravențional în temeiul art. 441 alin.(1) lit. b) din Codul contravențional.

Luând în calcul circumstanțele de fapt și drept menționate, Colegiul penal va

menține soluția pronunțată de instanța de fond.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a hotărârii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe.

În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

În această ordine de idei, Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs, nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior.

6. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul comun al lui Ceban Ilie, Gutnic Irina, Ursu Olga, Cutasevici Angela, Guba Diana, Moroi Vasile, Hîncu Vadim, Bolocan Vladimir,Vitiuc Roman, Mihalache Vitalie, Burdiumov Ion, Pavaloi Andrei, Ciochină Andrei, Zadeseneț Ghenadie, Gîrbu Tudor, Ciornîi Dorin, Tacu Diana, Pșenițchi Olesea, Tabacari Alina, Boțan Ludmila, Furculiță Mihail și Școlnic Sinilga, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 4-975/2024 din 08 aprilie 2025, și menține hotărârea fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Eugeniu Beșelea

judecători Andrei Cazacicov

Vitalie Budeci